

самостійність. А це дає можливість реалізувати вимоги Державної національної програми «Освіта» (Україна ХХІ ст.), де зазначається про необхідність вибору й структурування навчально-виховного матеріалу на засадах диференціації та інтеграції, забезпечення альтернативних можливостей для одержання освіти, для індивідуальних потреб і здібностей.

Таким чином, в економічній освіті й вихованні учнів початкової школи беруть участь різні соціальні ланки: школа, сім'я, позашкільні освітньо-виховні заклади, громадські організації, трудові колективи, засоби масової інформації. Однак провідну роль в економічній підготовці підростаючого покоління відіграє загальноосвітня школа, а в економічному і загальному вихованні – сім'я. Сьогодні важливо гармонійно поєднувати ці ланки, особливо для дітей молодшого шкільного віку.

Список використаних джерел

1. Бібік Н.М. Я у світі 3 клас: підруч. для загальноосвіт. навч. закл./ Н.М. Бібік - Х.: Вид.група «Основа», 2013. 160 с.
2. Концепція «Нова школа. Простір освітніх можливостей» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/activity/education/zagalna-serednya/uasch-2016/>. – 40 с.
3. Нова українська школа: poradnik dla vchytelja / Під.заг. ред. Бібік Н.М. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. – 206с
4. Савченко О.Я. Виховний потенціал початкової освіти: посібник для вчителів і методистів початкового навчання / О.Я. Савченко. – 2-ге вид., доповн.,переробл. – К.: Богданова А.М., 2009, - С. 146-155.
5. Ткачова Н. І. Формування особистості учня у навчально-виховному процесі. / Н. І. Ткачова. – Х.: Вид.група «Основа»: 2007. – 208 с.

ТЕЛИЧКО Н. В.,
ДЗЮБАЙЛО О.,

Мукачівський державний університет, Україна

ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ФОРМУВАННЯ АНГЛОМОВНОЇ ЛЕКСИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В ЧИТАННІ У МАЙБУТНІХ ФІЛОЛОГІВ

Щороку викладачі іноземних мов закладів вищої освіти стикаються з гетерогенністю студентів, для яких важливо, щоб навчання було цікавим, пізнавальним, щоб вони бачили результат своєї навчальної діяльності, одержували нову інформацію, набували нових знань, навичок та вмінь – що значно мотивує студентів до навчання. Саме тому опанування іноземної мови повинне здійснюватися на оптимальному для студента рівні, враховувати його психофізіологічні, індивідуально-типологічні особливості, інтереси, мотиви, а особливо рівень навченості.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що існує ціла низка праць, присвячених диференційованому навчання різних мовних аспектів та видів мовленнєвої діяльності студентів закладів вищої освіти. Серед найбільш значущих варто назвати наукові дослідження І. Агасієвої, Л. Бондар, З. Ветрової, Г. Гвоздевої, Р. Джексона (R. Jackson), Т. Дружченко, С. Кобцевої, О. Кононової, Н.

Кузнецової, С. Лобашової, Р. Марцано (R. Marzano), Ю. Мрякіної, Є. Ніколаєва, С. Ніколаєвої, О. Рожневої, Л. Смирнової, М. Сосяк, К. Стрікланд (C. Strickland), К. Суркової, Л. Тернавської, К. Томлінсон (C. Tomlinson), Є. Хамраєвої, І. Чечик, О. Шабашової, О. Щосєвої.

Як показав аналіз наукових праць, предметом досліджень були методика індивідуалізації навчання англійської інтонації студентів мовного педагогічного закладу вищої освіти; методика диференційованого навчання іншомовного діалогічного та монологічного мовлення студентів немовного університету; методика застосування диференціації як технології підвищення інтересу до знань у процесі навчання іноземної мови студентів немовних закладів вищої освіти.

Попри значні напрацювання в напрямі диференційованого підходу до навчання іноземних мов мусимо констатувати, що проблема диференційованого формування англійської лексичної компетентності в читанні студентів філологічних спеціальностей першого курсу з урахуванням їхнього рівня навченості, орієнтованої на рівні розуміння тексту, досі не була предметом окремого дослідження.

Отже, потреба у філологах з високим рівнем мовленнєвої компетентності в читанні та інтерпретації іншомовних текстів, що вимагає належного рівня сформованості лексичної компетентності; необхідність створення оптимальних умов для формування лексичної компетентності в читанні у майбутніх філологів з урахуванням їхнього рівня навченості зумовлюють актуальність дослідження та виконання наступних завдань:

1. Вивчити стан дослідженості проблеми диференційованого навчання іноземних мов та диференційованого формування лексичної компетентності в читанні майбутніх філологів.

2. Визначити зміст і структуру англійської лексичної компетентності в читанні майбутніх філологів з урахуванням рівнів розуміння текстів.

3. Здійснити добір лексичного та текстового матеріалу для диференційованого формування у майбутніх філологів англійської лексичної компетентності в читанні.

4. Розробити підсистему вправ та завдань для диференційованого формування у майбутніх філологів англійської лексичної компетентності в читанні.

Теоретичне узагальнення вітчизняних та зарубіжних досліджень допомогло встановити наявність диференціації у процесі навчання іноземних мов в усіх основних компонентах методичної системи – цільовому, змістовому, операційному, суб'єктному, контрольно-коригувальному.

У результаті дослідження конкретизовано поняття «лексична компетентність у читанні майбутнього філолога». Встановлено, що читання є обов'язковим компонентом освіти майбутніх філологів у їхній фаховій педагогічній, перекладацькій, науково-дослідницькій діяльності.

На основі рівневості розуміння текстів під час читання описано лексичні знання, навички, здатність та готовність, релевантні кожному рівню, які складають зміст та структуру лексичної компетентності в читанні. Встановлено, що формування англійської лексичної компетентності в читанні майбутніх філологів

здійснюється на засадах диференційованого, компетентнісного та комунікативно-діяльнісного підходів, які ґрунтуються на основі дидактичних та методичних принципів.

Отже, в ході дослідження було визначено, що ефективність формування англомовної лексичної компетентності в читанні у майбутніх філологів є високою за умови створення диференційованих груп за критерієм навченості, визначення для кожної диф. групи цілей та очікуваного результату навчання, змісту навчання, дібраних матеріалів, за якими здійснюється навчання, змісту та характеру вправ і завдань, контролю за їх виконанням, дотримання етапності процесу навчання.

Список використаних джерел

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Рада з питань співпраці в галузі культури, Від. сучас. мов ; [наук. ред. С. Ю. Ніколаєва; пер. О. М. Шерстюк]. – Київ: Ленвіт, 2003. – 261 с.
2. Кравченко А. О. Диференційоване навчання іноземних мов: стан дослідженості // Сучасні тенденції розвитку філології та лінгвістики. Науково-практична конференція (м. Чернігів, 14–15 червня 2019 р.). – Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2019. – С. 53–55.
3. Cotterall S. Promoting learner autonomy through the curriculum principles for designing language courses / S. Cotterall // *ELT Journal (United States)*. – 2000. – Vol. 54, № 2. – P. 109-117.

ТЕЛИЧКО Т.В.

Мукачівський державний університет, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДО ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Умови життєдіяльності сучасних дітей констатують небажані тенденції, серед яких: поступове збільшення кількості дітей з наявністю депресивності, емоційної напруги, агресивності, нейротичними ускладненнями розвитку, підвищеною емоційною чутливістю, розладами в адекватному емоційному реагуванні на оточення тощо [4, с.43].

Одним із пріоритетних напрямів роботи вихователя закладу дошкільної освіти є цілеспрямований емоційний розвиток дітей, що сприяє формуванню їхньої здатності розрізняти емоції за їх зовнішнім проявом, емоційні стани інших людей, адекватно виражати свій емоційний стан, керувати власною поведінкою, а також розвиток моральних, соціальних, естетичних, пізнавальних почуттів [4]. У цьому зв'язку виникає необхідність у професійній підготовці майбутніх вихователів до емоційного розвитку дітей дошкільного віку та її практичній реалізації в освітньому процесі закладу вищої освіти [2, с.19].

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що проблемам оновлення змісту підготовки майбутніх вихователів ЗДО в умовах неперервної освіти, присвячено наукові праці Л. Артемової, Г. Беленької, А. Богуш, Н. Гавриш, Н. Голоти, Т. Жаровцевої, Л. Завгородньої, Л. Зданевич, Е. Карпової, І. Княжевої, Ю. Косенко, І. Луценко, М. Машовець, Н. Мельник, В. Нестеренко, Г. Підкурманної, Т.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>